

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра експлуатації та ремонту машин
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Патентознавство
Викладач (-і)	Юрій КУЛЄШКОВ, Доктор технічних наук, професор, професор кафедри Експлуатації та ремонту машин
Контактний тел.	+38(066) 605-27-63
E-mail:	Kul090455@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	

Анотація курсу

Патентне право є одним із ефективних механізмів регулювання соціальної, економічної, науково-технічної, інноваційної і ринкової політики світової спільноти. Останнім часом винахідницька і патентно-ліцензійна робота стали невід'ємною частиною діяльності науково-дослідних, проектно-конструкторських, технологічних підприємств, а також закладів освіти нашої країни. В них відбувається весь комплекс заходів із забезпечення патентоспроможності і патентної чистоти об'єктів нової техніки, створення розробок, які виконано на рівні винаходів, забезпечення патентної інформації, продажу та закупівлі ліцензій на науково-технічні досягнення тощо. Розгляд цих питань і є метою вивчення курсу «Патентознавство».

Предметом курсу є комплекс теоретичних і практичних питань у галузі винахідницького права, охорони відкриттів, винаходів, промислових зразків, товарних знаків, питань економіки винахідництва, патентної інформації, прав авторів винаходів, раціоналізаторських пропозицій і промислових зразків, а також експертизи винаходів.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення курсу «Патентознавство» є сформувати у здобувача вищої освіти (далі здобувач) знання про принципи і методи патентного права, загальні положення державної системи патентного права та патентно-ліцензійну діяльність, навчити його виконувати патентно-інформаційні дослідження для визначення рівня техніки і прогнозування її розвитку, виявляти об'єкти права інтелектуальної власності, дати розуміння таких понять як права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності.

Курс «Патентознавство» має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду здобувача в області здійснення винахідницької діяльності, її документального супроводження в рамках діючого законодавства України та захисту прав інтелектуальної власності кожного науковця-винахідника);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння соціо-культурного значення процесів законодавчого упорядкування дій винахідників з метою захисту їх прав в галузі авторства та взаємних обов'язків держави, винахідників і споживачів продуктів інтелектуальної творчості);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у здобувач зацікавленості в знаннях про: особливості організації патентно-правової діяльності в Україні і в інших країнах світу; роботу законодавчої бази щодо винахідницької діяльності та захисту прав винахідників; методологічні основи створення об'єктів прав інтелектуальної власності; методи та способи здійснення патентних досліджень; методи розв'язання винахідницьких завдань; особливості реалізації патентних прав в країні та за її межами тощо);

4. Інформаційну компетентність (розвиток здатності здобувача до самостійного здійснення інформаційного пошуку в галузі інтелектуальної діяльності, проведення патентної експертизи, розробки мінімально необхідного пакету документів для оформлення права інтелектуальної власності; застосування положень законодавства України для захисту власних прав винахідника);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у здобувача вміння презентувати результати власного інформаційного пошуку та власних інтелектуальних ідей, а також надбання здобувачем навичок кваліфікованого ведення дискусії стосовно досліджуваних ним аспектів питань інтелектуальної власності);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (закладення у свідомість здобувача жаги до самостійного пошуку рішень поставлених задач, пов'язаних із тематикою курсу «Патентознавство» та формування розуміння постійної необхідності фахівця-винахідника у самовдосконаленні та підвищенні власної кваліфікації).

2. Результати навчання

Курс «ПАТЕНТОЗНАВСТВО» дає здобувачам глибоке розуміння особливостей патентознавства як науки, особливостей законодавчої бази України в галузі патентного права, основ здійснення патентно-винахідницької діяльності, способів захисту прав винахідників на інтелектуальну власність, особливостей здійснення, прав та обов'язків суб'єктів патентного права.

В процесі вивчення курсу здобувачі отримують індивідуальні та групові завдання для здійснення самостійної теоретичної і практичної підготовки за окремими питаннями і проблемами курсу «Патентознавство». Результати самостійної роботи здобувачі презентують в аудиторії перед своїми колегами, які мають можливість задати питання за темою презентації і вступити дискусію із автором (авторами).

2. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні положення про та інтелектуальну власність. Патентознавство як наука.

Тема 2. Система інтелектуальної власності та її складові. Система інтелектуальної власності в Україні.

Тема 3. Патентна інформація і документація. Патентний пошук. Патентні дослідження.

Тема 4. Виявлення винаходу й оформлення заявки на винахід (корисну модель). Порядок одержання патенту.

Тема 5. Порядок набуття прав на винаходи (корисні моделі), промисловий зразок, торгівельні марки тощо.

Тема 6. Набуття прав на наукові відкриття і раціоналізаторські пропозиції.

Тема 7. Правова охорона інтелектуальної власності.

Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 9. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності.

Тема 10. Авторське право та суміжні права.

Тема 11. Передача авторського права.

Тема 12. Ліцензійні договори та їх оформлення.

Тема 13. Оцінка вартості прав на інтелектуальну власність.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти

навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. усіх спец./ Р. Ю. Кожушко [та ін.]; Київський нац. ун-т технологій та дизайну. Київ: КНУТД, 2014. 108 с.
2. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник/ І. О. Мікульонок; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – К. : Ліра-К: Політехніка, 2008. –232 с.
3. Цивільне право України у питаннях та відповідях: Навч.посібник / Харитонов Є.О., Дрішлюк А.І., Калітенко О.М. та інш.; За ред.. Є.О.Харітонова, А.І.Дрішлюка. 3-тє вид., перероб. та допов. Харків: Одиссей, 2005.
4. Погребняк А.В., Євтушенко А.В. Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій: Конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2009, Ч.1. 14 с.
5. Погребняк А.В., Євтушенко А.В. Конспект лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність». Етапи і класи створення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції:Конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2009, Ч.2. 18 с.
6. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підручник для вищих навч. закладів / О. А. Підпригора [та інші] ; ред. О. А. Підпригора, О. Д. Святоцький. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Ін Юре, 2004. 672 с.
7. Левічева О. Д. Експертиза об'єктів промислової власності: заявки на знак для товарів і послуг (торговельну марку) і кваліфікованого зазначення товару та/або права використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару : навч. посібник/ О. Д. Левічева; Навч.-науково-виробн. комплекс "Академія інтелектуальної власності", Ін-т інтелектуальної власності. Київ : ПВП, 2006. 128 с.
8. Патентна документація України: посібник / ДП «Укр. Ін.-т пром. власності» (УКРПАТЕНТ); авт.-уклад. С.Д. Куса. Київ : Альфа ПіК, 2006. 158 с.
9. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. 2-ге вид., стер. Київ : Знання, 2008. 431 с.
10. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 278 с.
11. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: Підручник / М.В. Вачевський, В.Г. Кремень, В.М. Мадзігон та ін. Київ : ВД Професіонал, 2005. 448 с.
12. Крайнів П.П., Работягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні: Монографія / За ред. П.П. Крайніва. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 340 с.
13. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник. Київ: Кондор, 2005. 428 с.
14. Основи інтелектуальної власності та інноватики / С.С. Гребьонкін, І.В. Антипов, К.В. Трибунська та ін. Донецьк: ВІК, 2006. 205 с.
15. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Підручник для студ. неюрид. вузів / За заг. ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 236 с.
16. Пастухов О.М. Авторське право в Інтернеті. Київ : Школа, 2004. 144 с.
17. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / За ред. В.Л. Петрова.

Київ :Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. 264 с.

18. Правові засади охорони інтелектуальної власності в Україні: Хрестоматія / Упорядники М.М. Дронь, О.М. Никифорова. Донецьк : Вид-во ДНУ, 2003. 376 с.

19. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

20. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци: Кол. авторів: Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, В.П. Воробійова та ін. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2006. 1104 с.

21. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В. Паладія, Н.М. Мироненко, В.О. Жарова. Київ : Парламентське вид-во, 2006. 432 с.

22. Сусліков Л.М., Дьордай В.С. Патентознавство. Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.

23. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П., Зінов В.Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю / За ред. П.М. Цибульова: монографія. Київ : К.І.С., 2005. 448 с.

24. База методичного забезпечення УкрДУЗТ [Електронний ресурс]. – Асес : <http://metod.kart.edu.ua/>.

25. Відкрита інформаційна база науково-технічної бібліотеки ім. Короленка (м.Харків) [Електронний ресурс]. – Асес : <http://korolenko.kharkov.com/>

26. Реферативна база ETDE Word Energy Base [Електронний ресурс]. – Асес : <https://www.etde.org/edb/energy.html>

27. Колекція журналів видавництва Springer [Електронний ресурс]. – Асес : https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjM3fXNm7LlAhWipIsKHVf_Dk0QFjAAegQIBxAC&url=https%3A%2F%2Fwww.springer.com%2F&usg=AOvVaw12K9oEV4RxIT2do83qljco

28. Електронна бібліотека IEEE Computer Society [Електронний ресурс]. – Асес : https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi_1sqAnLLlAhVhtIsKHR1bCjUQFjAAegQIABAB&url=https%3A%2F%2Fwww.computer.org%2F&usg=AOvVaw2JE-KPK7fZQvymOyIygZxZ

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри експлуатації та ремонту машин, протокол № 1 від 29.08.2023 року